

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

Redactori: PAUL NEGULESCU, DEMETRU NEGULESCU, ALEX. CERBAN G. MEITANI G. G. DANIELOPOLU
G. C. CRISTESCU, SILIU RĂDULESCU

ZIARUL APARE
JOIA ȘI DUMINECA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: STRADA PARIS, 20

REDACTOR-ADMINISTRATOR
B. P. RĂDULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an

la 1 Ianuarie și 1 Iulie

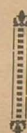
Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

GRIGORE G. PĂUCESCU
FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani

Un număr vechin 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei

Studentzii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă timbrul postal

SUMAR

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ. — *Inalta Curte de casațiune și justiție, secțiunea I*: Ministerul public și Obștea Letca-Nouă cu T. Braicof.

Curtea de apel din Galați, Secțiunea I: Ministerul Domeniilor cu Iordan M. Stoianof.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNEA I

Audiența dela 14 Mai 1914

Președintele d-lui C. R. Manolescu, președinte

Ministerul public și Obștea Letca-Nouă cu T. Braicof

DONAȚIUNI ȘI TESTAMENTE. — ACȚIUNE ÎN REVOCARE. — PĂRȚI INTERESATE. — APRECIAREA JUDECĂTORILOR. — ART. 832 ȘI 930 C. CIV.

STABILIMENTE PUBLICE. — BUNURI. — ARENDARE — CLAUZE TESTAMENTARE. — ART. 25 DIN LEGEA DELA 19 APRILIE 1909.

1° Din principiul stabilit prin art. 832 și 930 c. civ., că revocarea donațiilor între vii și a testamentelor pentru cauză de neexecutarea condițiilor, nu are loc nici odată de drept, rezultă că tribunalele care au să judece acțiunea în revocare exercitată de părțile interesate, au un drept de apreciere în privița condițiilor impuse legatarului, unele din aceste condițiuni fiind principale, a căror observare este imperativă, iar altele de o importanță mai mică, a căror omisiune nu poate să atragă neapărat revocarea dispozițiunii.

2° Legea din 19 Aprilie 1909, pentru arendarea moșiilor Statului, Casei școalelor, Casei Bisericeii, județelor, comunelor și așezămintelor de binefacere și cultură națională, prevăzând în art. 25 că ea se va aplica numai întrucât dispozițiunile ei nu vor atinge clauzele cuprinse în actele de fundațiune, prin această dispozițiune n'a înțeles orice clauză din aceste acte, ci numai acelea de care depinde existența chiar a fundațiunii, cu alte cuvinte art. 25 menționat prescrie că legea numai atunci să nu se aplice când ea ar fi contrarie unei clauze care ar fi cauza impulsivă și determinantă a liberalității.

Prin urmare, Curtea de apel judecând că epitropia seminarului Nifon, ar fi obligată să execute testamentul acestei fundațiuni în toate clauzele lui, fără deosebire, și hotărând că din această cauză ar fi aplicabil art. 25 din legea dela 19 Aprilie 1909, a interpretat și aplicat greșit acest articol, nerecunoscând judecătorilor de fond puterea de a aprecia importanța condițiilor impuse legatarului de defunct.

No. 285. — Casată, după recursurile făcute de d-l procuror-general al Curții de apel din București și obștea Letca-Nouă, decizia No. 229 din 1913, a acelei Curți, secția III, în proces cu Teodor Braicof și alții.

S'a citit raportul făcut în cauză de d-l consilier Gr. Ștefănescu.

S'au ascultat : d-l avocat Ștefănescu-Priboi și d-l procuror-general Sc. Popescu ¹⁾, în susținerea motivilor de recurs; d nii avocați A. Alimănescu și Virgil Ulvineanu, pentru intimat, în combaterea acestor motive.

Curtea deliberând,

Asupra motivelor I și II de casare, trase din violarea, greșită interpretare și reauă aplicare a art. 25 din legea pentru arendarea moșiilor Statului, Casei Școalelor, Așezămintelor de binefacere, etc., din 19 Aprilie 1909, denaturarea intențiunii și a voinței testatorului.

Având în vedere decizia supusă recursului din care se constată că epitropia așezămintelor Nifon Mitropolitul, arendând prin licitație publică lui Teodor Braicof moșia Letca-Nouă, proprietatea acelor așezăminte, Procurorul tribunalului Vlașca a făcut acțiune în anularea contractului de arendare, acțiune în care a intervenit și obștea locuitorilor din comuna Letea-Nouă, pentru două motive : 1) pentru că după legea din 19 Aprilie 1909 așezămintele de binefacere, cum este Seminarul Nifon Mitropolitul, sunt datoare să arendeze moșiile lor asociațiunilor țărănești de arendare sau să le exploateze în regie, sub pedeapsă de nulitate a contractului încheiat cu alte persoane ; și 2) pentru că Teodor Braicof mai ține în arendă moșia Letca-Veche a lui Al. Filipescu, pe lângă moșia în litigiu, iar întinderea totală a acestor moșii trece de 4.000 hectare, întindere până la care legea din 12 Aprilie 1908 a mărginit dreptul unui arendaș de a ține în arendă moșii ; că, în ce privește prima cauză de nulitate, dedusă din legea dela 19 Aprilie 1909, epitropia așezămintelor Nifon și arendașul T. Braicof au opos că potrivit art. 25 din menționata lege, ea nu este aplicabilă așezământului de binefacere în speță, de oarece atinge dispozițiunile actelor de fundațiune ale așezământului și, în special, art. 10 și 11 din testamentul Mitropolitului Nifon care a dispus ca arendarea moșiilor să se facă numai prin licitație publică cu singura excepțiune ca rudele sale de sânge să fie preferite dacă vor oferi prețul cel mai mare eșit la licitație ;

Considerând că, Curtea de apel adoptând motivele

1) Profităm de această ocazie pentru a face o rectificare. D-l Sc. Popescu, procurorul-general al Inaltei Curți de casație, ocupă acest post în calitate de *titular*, iar nu ca *delegat*, cum din eroare s'a trecut în *Dreptul* dela 4 Septembrie, cu ocaziunea deschiderii anului judecătoresc.

N. R.

din sentința tribunalului, a decis că epitropia seminarului ar fi obligată să execute testamentul defunctului în totul, prin urmare și clauza precisă și categorică relativă la arendarea cu licitațiune publică, căci altfel, adică dacă ar da moșia obștei conform legii din 1909, atunci drepturile eventuale ale rudelor neîncetând de a exista, ele ar fi autorizate să ceară justiției revocarea testamentului și deci desființarea Seminarului, ceea ce ar fi în contra scopului ce a urmărit testamentul prin crearea acestui institut cultural ; și de acea Curtea a declarat inaplicabilă legea din 19 Aprilie 1909, pe temeiului articolului 25 din ea ;

Considerând că, legea din 19 Aprilie 1909, pentru arendarea moșiilor Statului, Casei școalelor, Casei Bisericilor, județelor, comunelor și așezămintelor de binefacere și cultură națională, a determinat într'un interes de ordin general, limitele în care aceste persoane morale pot exercita dreptul de proprietate asupra moșiilor lor, obligându-le ca, sau să le arendeze asociațiunilor țărănești, legalmente constituite, fără licitație publică, însă pe prețul fixat de comisia regională, sau să le administreze în regie ; că, la acest principiu, legiuitorul a făcut o singură excepțiune prin art. 25, prescriind că legea se va aplica numai întru cât dispozițiunile ei nu vor atinge clauzele cuprinse în actele de fundațiune sau în titlurile de dobândire ale moșiilor ;

Considerând că conform art. 832 și 930 c. civ., revocarea donațiunilor între vii și a testamentelor, pentru cauză de neexecutarea condițiunilor n'are loc nici o dată de drept ;

Că, din acest principiu rezultă că tribunalele care au să judece acțiunea în revocare exercitată de părțile interesate, au un drept de apreciere în privința condițiunilor impuse legatarului ; că în adevăr unele din aceste condițiuni sunt principale, a căror observare este imperativă, iar altele sunt de o importanță mai mică, a căror omisiune nu poate să atragă neapărat revocațiunea dispozițiunii ;

Considerând că prin dispozițiunea din art. 25, legiuitorul n'a voit de cât să asigure existența fundațiunii, prin urmare este învederat că atunci când legea din 1909 prevede că se va aplica numai întru cât dispozițiunile ei nu vor atinge clausele cuprinse în actele de fundațiune, n'a înțeles orice clauză din

aceste acte, ci numai acelea de cari depinde existența chiar a fundațiunei, cu alte cuvinte art. 25 prescrie ca legea să nu se aplice numai atunci când ea ar fi contrarie unei clauze care ar fi cauza impulsivă și determinantă a liberalității;

Considerând dar, că, Curtea de apel pentru a decide dacă art. 25 este aplicabil în speță, urmă să examineze dacă testatorul a ținut atât de mult la formalitatea licitațiunei în cât a înțeles să subordoneze înființarea seminarului acestei clauze, chiar atunci când printr'o lege de ordine socială licitațiunea ar fi înlocuită cu altă măsură tot atât de eficace pentru fixarea arendei, ori dacă din contră testatorul n'a prevăzut licitațiunea publică de cât ca un mijloc prin care să înlăture fraudele ce se puteau comite cu arendarea de bună voe, asigurând veniturile necesarii pentru funcționarea seminarului, și prin urmare, dacă testatorul n'ar fi preferat să se dea moșia în exploatare obștei, el tocmai, care n'a avut în vedere de cât interesul general, mai ales când, prin intervenirea organelor legale, comisiunea regională și consiliul superior agricol, se înlătură fraudă și se asigură veniturile seminarului, adică se ajunge la acelaș rezultat ca și cu licitațiunea publică, astfel că, în acest caz nerespectarea în mod literal a clauzei de arendare cu licitațiune, n'ar putea avea ca consecință anularea intituțiunei;

Considerând că, Curtea de apel judecând că epítropia seminarului ar fi obligată să execute testamentul în toate clauzele lui, fără deosebire, destul numai că aceste clauze să fie precise și categorice, căci altfel rudele având dreptul să ceară revocarea testamentului, s'ar desființa seminarul, și hotărând că din această cauză ar fi aplicabil art. 25 din legea din 1909, a interpretat și aplicat greșit acest articol, nerecunoscând judecătorilor de fapt puterea de a aprecia importanța condițiunilor impuse legatarului de defunct;

Considerând că, tot astfel în ce privește dreptul rudelor de sânge ale testatorului de a fi preferate dacă vor oferi prețul cel mai mare eșit la licitațiune, Curtea urmă să examineze, în baza acestei puteri de apreciere, dacă acest drept ar putea fi atins prin aplicarea legii din 1909, adică dacă prețul fixat prin licitațiune fiind înlocuit prin cel fixat de comisiunile regionale, rudele ar fi împiedicate să-și exer-

cite dreptul de preferință, oferind acest din urmă preț, drept care până azi ele n'au voit să î-l exercite și nu este în discuțiune, căci o asemenea cerere nu s'a făcut nici față de arendașul Braicof, nici față de obște;

Că, prin admiterea acestor motive, devine fără interese cercetarea motivului III de casare relativ la a doua cauză de anulare a contractului dedusă din proibițiunea legii din 12 Aprilie 1908 de a ține în arenda moșii peste întinderea de 4000 hectare.

Pentru aceste motive, casează.

CURTEA DE APEL DIN GALAȚI

SECȚIUNEA I

Audiența dela 3 Mai 1914

Președinta d-lui G. Tanoviceanu, prim-președinte

Ministerul Domeniilor cu Iordan M. Stoianof

EXECUTARE SILITĂ. — CONTESTAȚIE. — ULTIMUL ACT DE EXECUTARE. — PARTE VĂTĂMATĂ. — RECLAMAȚIUNE PE CALE RINCIPALĂ — ART. 403 PR. CIV.

LUCRU JUDECAT. — ÎNCHEEREA ULTIMULUI ACT DE EXECUTARE. — DACĂ ARE AUTORITATE DE LUCRU JUDECAT. — ART. 403 PR. CIV. OBLIGAȚIUNE DE A FACE. — DAUNE-INTERESE. — EXECUTAREA OBLIGAȚIUNEL. — AUTCRIZAREA JUSTIȚIEI. — ART. 1075 ȘI 1076 C. CIV.

1° Dacă după încheerea ultimului act de executare, calea contestațiunei este închisă, de aci nu urmează că partea care a pierdut acest drept, prin aceasta a pierdut și dreptul de a veni pe cale principală să-și valorifice drepturile sale încălcate, căci ceea ce legiuitorul a voit prin art. 403 pr. civ., este de a ridică părței, din momentul când executarea s'a sfârșit, dreptul de a se mai judecă pe calea sumară a contestațiunei ce i se pune la dispoziție cu derogare dela dreptul comun, iar nu și de a-i interzice dreptul de a cere pe cale principală dela justiție restabilirea drepturilor sale atinse prin executare.

2° Încheerea ultimului act de executare prevăzută de art. 403 pr. civ., care se face fără citarea părților, ne având alt scop decât de a determina epoca până la care contestațiunile la urmărire pot fi primite, nu are autoritate de lucru judecat și nu poate exercită nici o influență asupra dreptului părței de a cere pe cale principală resta-

bilirea faptelor și drepturilor atinse cu ocazia executărei.

3° In obligațiunile de a face, spre deosebire de obligațiunile de a da, în caz de nevoința debitorului de a-și executa obligația, creditorul are dreptul de a cere daune-interese sau, în cazul când obligația s'ar putea îndeplini și de alte persoane, să fie autorizat a o aduce la îndeplinire cu cheltuiala debitorului; însă, chiar când obligația ar putea fi executată și fără intervenția personală a debitorului, creditorul nu o va putea executa în contra voinței acestuia, fără autorizarea justiției.

No. 56. — S'au prezentat: oponentul prin d-l avocat al Statului C. Z. Buzdugan, și intimatul prin d-l avocat I. Păunescu.

Curtea,

Având în vedere opoziția făcută de ministerul domeniilor prin d-l avocat al Statului, contra deciziei acestei Curți, No. 117 din 4 Noembrie 1913, prin care admitându-se apelul făcut de Iordan M. Stoianof, contra sentinței No. 163 din 1912 a tribunalului Tulcea, s'a respins acțiunea introdusă de minister contra apelantului pentru pământ;

Având în vedere că obiectul acțiunii introdusă de minister înaintea primei instanțe, astfel cum a fost susținut și în apel, este de a se obliga pe Iusnie Asan-Murat azi reprezentată prin apelant cumpărătorul pământului în litigiu, să delase în stăpânirea și proprietatea Statului 16 hectare 5.474 m. p., teren situat în comuna Calfa, perimetrul pădurei Statului, în posesia căruia se găsește ilegal pus prin procesul-verbal al corpului de portărei din 11 Iulie 1909;

Văzând susținerile părților și actele din dosar;

Având în vedere că din toate acestea se constată în fapt că apelantul de azi prin autoarea sa Iusnie Salih, căsătorită Murat, a introdus mai demult înaintea tribunalului Constanța, o acțiune civilă contra ministerului domeniilor al cărei obiect era de a se obliga zisul minister să 'i măsoare și să-i dea în posesie în coprinsul comunei Calfa, sau chiar și altă comună vecină 15 hect. 5.474 m. p., teren de cultură asupra căruia i se recunoscuse dreptul de co-

misia de verificare instituită prin legea din 1882, pentru regularea proprietății imobiliare în Dobrogea, iar în caz de neexecutarea acestei obligații să fie condamnat ministerul la câte 20 lei daune pentru fiecare zi de întârziere; că, această reclamațiune a fost admisă în parte prin decizia acestei Curți, secțiunea II, No. 91 din 1908, prin care ministerul a fost obligat să parceleze în coprinsul comunei Calfa, județul Constanța, și să dea în posesia reclamantei câtimea de 16 hect. 5.474 m. p., teren de cultură; că, în fine, în urmă reclamanta cerând executarea acestei decizii de către corpul de portărei a tribunalului Constanța, la 11 Ianuarie 1909, a fost [pusă, în lipsa ministerului, în posesia unei porțiuni de teren din comuna Calfa, în întinderea prevăzută prin decizia Curții, teren care în urmă prin actul de vânzare autentificat la No. 2115 din 1909, de tribunalul Constanța, de succesorii Iusnia Murat a fost vândut lui I. M. Stoianof.

Având în vedere că Statul revendicând astăzi acest teren, prin concluziile sale susține că obligația impusă lui prin decizia Curții fiind o obligație de a face, partea nu o putea aduce la îndeplinire fără voia sa, singura cale ce 'i era indicată fiind de a cere daune contra Statului sau a intenta o acțiune pentru eşire din indiviziune; că, prin urmare, corpul de portărei ilegal, în lipsa Statului și fără consimțământul acestuia a procedat la parcelarea terenului spre a-l preda autoarei apelantului; că, în tot cazul, se constată că terenul ce i s'a parcelat și predat nu este din acel ce se dă de cultură, prin urmare și din acest punct de vedere Statul este în drept a-l revendica, decizia fiind executată asupra unui alt teren de cât acel prevăzut în ea;

Considerând că la aceste susțineri ale oponentului, apelantul în apărarea sa susține că Statul neuzând de calea contestației cu ocazia executărei deciziei Curții, nu ar avea dreptul ca pecalé de acțiune principală astăzi să-i revendice pământul asupra căruia a fost pus în stăpânire în executarea acelei decizii; că, în al doilea loc, obligația impusă Statului prin decizia Curții nu este o obligațiune de a face; că, în fine, în fapt terenul ce i s'a predat este un teren de cultură din acel la care Statul este obligat prin decizia Curții.

Asupra finelui de neprimire a acțiunii propusă de apelant.

Având în vedere că e stabilit în fapt că decizia Curței cu No. 91 din 1908, fiind executată în modul cum s'a arătat mai sus, ultimul act de executare s'a încheiat prin jurnalul tribunalului Constanța, sub No. 11538 din 1909; că, prin urmare, calea contestației la executare i este închisă conform art. 403 pr. civ.

Considerând însă că, dacă prin încheierea acestui act, dreptul la a introduce o contestație la executare, cu toate avantajile ce ea dă părții care uzează de dânsa, îi este închis, de aci nu urmează că partea care a pierdut acest drept, prin aceasta a pierdut și dreptul de a veni pe cale principală să-și valorifice drepturile încălcate printr'o ilegalitate; că, în adevăr, și din textul și din spiritul art. 403 pr. civ., rezultă că acea ce legea a voit a fost să ridice din momentul când executarea s'a sfârșit dreptul părții de a se mai judeca pe calea sumară a contestației care i se pune la dispoziție, cu derogare dela dreptul comun, spre a-și apăra și împedica încălcarea unui drept sau unui bun al său ce se găsea în curs de a se face, cale de care de altfel nu ar mai avea nici o rațiune de a uza, în paguba părții cu care se judecă, din momentul ce el i-a fost încălcat; că, de aici însă nu însemnează că prin acest text, legiuitorul a putut avea în vedere și a de ridica părții însăși dreptul de a cere pe cale principală dela justiție restabilirea drepturilor sale ce le găsește atinse printr'o executare ce s'a efectuat deja, căci dreptul de a acționa în judecată pe care îl are orice persoană nu poate fi ridicat fără motive cu desăvârșire temeinice, cari nu se văd în specie a fi de așa natură încât să determine luarea unei măsură atât de grave; că, în tot cazul, dacă ar fi crezut util aceasta ar fi trebuit să o arate expres; ori art. 403 pr. civ., nu o spune, el nu hotărăște decât că din momentul ce ultimul act de executare se încheie, nici o contestație asupra executării nu se va mai primi;

Având în vedere că, dacă nici textul nici rațiunea pentru care a fost introdusă dispoziția art. 403 pr. civ., nu dovedesc că partea care nu a făcut contestație, după terminarea executării nu are calea pe cale de acțiune principală să ceară restabilirea drepturilor sale încălcate, nu se poate susține nici că autoritatea lucrului judecat scoasă din încheierea tribunalului constatatoare că ultimul act de exe-

cutare s'a încheiat, s'ar opune la admisibilitatea acțiunii;

Având în vedere că în adevăr din împrejurarea că autoritatea lucrului judecat nu poate fi opusă decât în hotărurile date în materie contencioasă, pentru că numai ele tranșează o contestație între părți, rezultă neapărat că pentru ca o hotărâre să poată fi opusă unei părți ca lucru judecat, e necesar ca la pronunțarea ei acea parte să fi fost chemată. Nu se poate concepe opozabilitatea unei hotărâri, unei persoane care n'a fost chemată a-și spune cuvântul la darea ei. Ori, încheierea prevăzută de art. 403 pr. civ., se face fără citarea părților, prin urmare față de ele nu poate fi considerată ca având autoritatea lucrului judecat. Această încheiere nu are decât scopul de a determina epoca până la care contestațiile la urmărire pot fi primite, pentru dreptul părților însă de a reclama pe cale principală restabilirea faptelor și drepturilor cari în mod ilegal ar fi fost atinse cu ocazia executării, ea nu are nici o influență și prin urmare, după cum înaintea ei partea putea pe cale de contestație să atace actele ilegal făcute, tot astfel și după ea le poate ataca însă pe cale de acțiune principală. Dacă legea ar fi voit a da prin această încheiere puterea autorității lucrului judecat actelor încheiate cu ocazia executării, ar fi luat desigur măsuri ca ea să se dea în condițiunile în cari legea cere ca ea să fie dată spre a avea acest efect, pentru a nu constitui o surprindere prejudiciabilă părților, precum o face în privința hotărnicilor prin regulamentul de hotărnicii în care prin art 34 se prevede că tribunalul numai în urma citării părților se pronunță dacă executarea este bine sau rău făcută;

Având în vedere că, așa fiind, împrejurarea că în specie Statul nu a făcut contestație la urmărirea executată contra lui, rămâne bine stabilit că nu-i constituie nici o decădere și nici o împedire de a se adresa pe cale principală spre a reclama restabilirea drepturilor ce în mod ilegal prin urmărire i-au fost încălcate;

Că, prin urmare, Curtea urmează a intra în fondul afacerii și a examina temeinicia ei;

Având în vedere că din coprinsul deciziei Curții a cărei executare s'a făcut, rezultă neîndoios că obligația la care Statul a fost supus, este o obligație

„de a face“ și nu o obligație «de a da»; că, în adevăr, aceasta reese evident din dispoziitivul ei prin care Statul e obligat «a parcela» în comuna Calfa, un teren în întinderea arătată mai sus, pe care în urmă să-l predea reclamantei azi reprezentată prin apelantul Stoianof; ori obligația de a parcela, căreia este supusă ca o consecință acea de a da terenul reclamantei, nu este decât o obligație de a face și nu de a da; că, aceasta a fost și este sensul deciziei Curței, mai reese și din examinarea considerațiilor pe cari ea se bazează; că, în adevăr, ocupându-se de cererea de daune-dominatorii formulate de reclamantă, Curtea pentru a le respinge argumentează că ele sunt premature, deoarece nu se putea constata atunci refuzul ministerului de a-și îndeplini obligația sa «pentru a se putea schimba această obligație de a face, după cum se exprimă Curtea, în desdăunare»; că, aceasta dovedește deslușit că Curtea a înțeles a supune Statul la o obligațiune de a face; că, într'un alt considerent, discutând apărarea propusă de Stat care pretindea că acțiunea introdusă contra sa este o acțiune în revendicare, apărare dedusă din faptul neindividualizării terenului în litigiu, Curtea constată că acțiunea ce judeca, astfel cum era susținută în instanță, nu era o acțiune în revendicare propriu zisă, deoarece nu se reclama o porțiune determinată de pământ, ci o acțiune prin care reclamanta tindea a i se consfinți dreptul abstract ce avea asupra unei întinderi de pământ, supunându-se în acest scop Statul la o obligație «de a face» și anume la aceea de a-i delimita pe teren această întindere de pământ și să i-o dea în posesie, transformându-i astfel dreptul ideal într'o proprietate materialicește determinată, adică Statul să facă cea ce comisia de parcelare trebuia să facă;

Având în vedere că acesta fiind înțelesul obligației impusă statului prin decizia ce s'a executat, înțeles pe care pentru prima oară Curtea îl discută, urmează a se vedea ce drepturi îi conferă ea apelantului.

Având în vedere că, din textele art. 1075, 1076 și 1077 c. civ. rezultă că legiuitorul în obligațiile de a face, motivat de imposibilitatea în care s'ar găsi cineva de a face să se execute fără voia debitorului o atare obligație, imposibilitate care rezultă din faptul că nimeni nu poate fi constrâns a face ceea ce

nu voește, spre deosebire de executarea obligațiilor de a da, a hotărât că în caz de nevoința debitorului de a-și executa obligația, creditorul să aibă sau dreptul de a cere daune-interese (art. 1075 c. civ.), sau în cazul când ea s'ar putea îndeplini și de alte persoane, să fie autorizat de a o aduce la îndeplinire cu cheltuiala debitorului;

Că, prin urmare, în caz de refuz al debitorului de a-și îndeplini o asemenea obligație, două mijloace sunt puse la îndemâna creditorului: 1) transformarea obligației în daune-interese; și 2) executarea obligației în contul debitorului când aceasta se poate face fără intervenția lui personală, însă numai cu autorizarea justiției. Altă cale nu-i este permisă, și deci chiar când obligația ar putea fi executată și fără intervenția personală a debitorului, creditorul nu o va putea executa în contra voinței acestuia, fără a avea autorizarea justiției. Aceasta reese evident din combinarea art. 1076 cu art. 1077 c. civ., cum și din împrejurarea că fiind vorba de o executare silită, ea trebuie să fie autorizată de justiție care singură este în drept a constata că obligația n'a fost executată de debitor, caz în care numai ea poate fi executată de un terțiu în contul său;

Auând în vedere că, în specie, din decizia care s'a executat, nu se constată că apelantul a fost autorizat în caz de refuz, a o executa în contul statului; că, nici în urmă prin vreo altă dispoziție judecătorească nu se constată că a căpătat această autorizare; că, în aceste împrejurări, el nu avea dreptul decât de a soma pe stat să-și îndeplinească obligația, iar în caz de refuz de a se adresa justiției fie spre a-l transforma obligația în daune-interese, fie spre a-l autoriza să o execute el în contul debitorului; că, procedând astfel și punându-se în stăpânirea unui loc pe care singur și l-a determinat prin intermediul corpului de portărei, fără voia și consimțământul statului, care singur era în drept conform deciziei Curței de a o face și fără autorizarea prealabilă a justiției de a face această lucrare în contul debitorului, caz numai în care corpul de portărei era în drept a o face, se găsește ilegal și fără drept pus în stăpânirea unui loc care nu se contestă că aparține Statului, și ca atare opoziția făcută este întemeiată și are a fi admisă;

Având în vedere că, chiar dacă s'ar admite că de-

cizia Curței conține pentru Stat o obligație de a da, încă obiectul acțiunii nefiind determinat decât în genul său, execuțiunea directă pe cale de urmărire era imposibilă, întrucât nu se putea ști care anume porțiune de teren urma a-i fi predată; că, prin urmare, și în acest caz obligația Statului apropiindu-se mai mult de o obligație de a face, urmă a fi transformată în daune-interese, sau a fi autorizat de justiție de ași parcela și lua în stăpânire terenul în contul Statului, ceea ce în specie nu a avut loc;

Având în vedere, în fine, că chiar dacă s'ar admite că decizia Curței trebuia să fie executată prin portărei în modul cum s'a procedat, și că prin urmare în acest mod apelantul bine ar fi pus în stăpânirea terenului arătat în decizie, încă din lucrările aflate la dosar rezultă că ea nu s'a executat în sensul dispozitivului ei și că nu i s'a predat reclaman-tului terenul prevăzut în ea și la care avea dreptul. Că, în adevăr, din conținutul deciziunii No. 91 din 1908, se constată, după cum de altfel s'a arătat mai sus, că obiectul procesului a fost ca de către ministerul domeniilor să i se măsoare și să i se dea în stăpânire în comuna Calfa sau chiar în altă comună vecină câtimea de 16 hect. 5.474 m. p., teren de cultură asupra căruia i s'a recunoscut dreptul de comisia de verificare instituită prin legea din 1882, pentru regularea proprietății imobiliare din Dobrogea; că, prin urmare, în executarea acestei decizii, urma a se preda reclamantei pământ din acel ce legea pentru regularea proprietății imobiliare din Dobrogea prevedea că se va împărți între locuitori;

Având în vedere că din depunerile martorilor Ionescu, Făgăraș, Solomon, Bian și Mușat, și din constatarea de visu făcută la fața locului conform dispozițiilor luate de Curte prin jurnalul No. 145 din 1913, rezultă evident că apelantul în executarea deciziei Curței nu și-a luat pământ de cultură în perimetrul comunei Calfa, conform art. 17 din lege și conform deciziei Curței, ci în zona pădurei Statului peste șanțul despărțitor, teren care a fost și a rămas proprietatea Statului conform art. 16 din lege; că, i s'a dat chiar parte din poenele pădurei cari dacă se cultivă nu înseamnă că e teren destinat culturai în sensul deciziei Curței, care recunoștea reclamantului un drept numai în perimetrul comunei Calfa și asupra unui teren de cultură; că, mai mult, din constatarea judecătorului rezultă că chiar pe locul predat ape-

lantului de portărei se găsește tufăriș, ceea ce dovedește că i s'a dat alt teren de altă calitate decât cea arătată prin decizia Curței;

Că de aceea și din acest punct de vedere opoziția are a fi admisă și a se respinge apelul făcut de Stoianof.

Apreciind și cererea de cheltueli.

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier M. Patron, admite opoziția, respinge apelul lui Iordan M. Stoianof, etc,

Semnăți: N. Dumitrescu, M. Patron, G. Sărățeanu.

Opiniune

Subsemnații diferim de soluția majorității și suntem de părere a se respinge opoziția Statului pentru următoarele motive:

Având în vedere că prin decizia Curței de apel din Galați, No. 91 din 20 Mai 1908, admitându-se acțiunea în revendicare intentată de intimat împotriva Statului, acesta din urmă a fost obligat să parceleze și să lase în stăpânirea intimatului un teren de cultură în întindere de 16 hect. 5.474 m. p., din terenul ce statul posedă în comuna Calfa, aceasta în conformitate cu dispoziția art. 1 și urm. din regulamentul pentru constatarea și verificarea titlurilor de proprietate și posesiune imobiliară rurală din Dobrogea din 1880, consfințite prin legea pentru regularea aceleiași proprietăți din 1882.

Intimatul cerând punerea în executare a acestei decizii, Statul a fost somat de a parcela și a-i da în stăpânire terenul astfel dobândit, dar nerăspunzând somației primite, portărelul a procedat la executarea deciziunii și după cum se constată din procesul său verbal din 11 Iulie 1909, a pus pe câștigător în posesia unui teren de natura și întinderea celui prevăzut în zisa decizie, iar executarea, fără nici o opunere din partea Statului, a luat sfârșit prin încheierea ultimului act de executare prevăzut de art. 403 pr. civ.;

Având în vedere că Statul, în urma acestei executări, a introdus contra intimatului o acțiune în revendicare a terenului din care a fost deposedat pe două motive: 1) că, decizia Curței coprinde o obligație de a face care, în caz de neexecutare, se schimbă în desdăunări potrivit art. 1075 c. civ.; 2) că, executarea nu s'a făcut conform dispozitivului deciziei Curții, deoarece s'a dat intimatului un teren de pădure, iar nu de cultură, ce nu se poate înstreina, nici nu i se poate schimba destinația conform dispoziției art. 24 din legea pentru regularea proprietății imobiliare în Dobrogea din 3 Aprilie 1882. Intimatul la rândul său susține că acțiunea Statului e inadmisibilă, întrucât motivele invocate trebuiau ridicate pe calea contestației la executarea suferită de Stat.

Având în vedere că, după disp. art. 400 pr. civ., incidentele și contestațiile ce s'ar ridica asupra executării silită cu privire la înțelesul, întinderea și aplicarea dispozitivului ce se execută, se vor îndrepta

la instanța care a încuviințat executarea, în speță Curtea de apel; că, nu se poate tăgădui că chestia de a se ști dacă legal sau nu a procedat portărelul în chipul cum a executat decizia Curței, atât cu privire la predarea nemișcătorului revendicat, cât și la natura terenului din care Statul a fost deposedat, constituie o chestie relativă la înțelegerea, întinderea și aplicarea dispozitivului hotărârei executate; că, deci Statul era ținut să atace cu contestație, conf. art. 400 pr. civ., modul executării înainte de a se încheia ultimul act de executare, ceea ce Statul nefăcând a decăzut conf. 403 pr. civ., din dreptul de a uza de această cale; că Statul nu mai poate uza astăzi de calea acțiunii principale pentru exercitarea drepturilor sale, deoarece nu e vorba de un nemișcător altul decât acela asupra căruia purta decizia Curții, ci de însăși modalitatea executării acelei decizii sub raportul interpretării și aplicării dispozitivului, care nu putea fi discutată și verificată decât numai pe calea unei opuneri la executare, în termenul arătat; că dar din acest punct de vedere incidentul ridicat de intimat e întemeiat și acțiunea Statului urmează a fi respinsă ca neadmisibilă.

Având în vedere că dacă s'ar putea admite împotriva acestei interpretări, că chestia care formează obiectul desbaterei procesului, nu e relativă la însuși modul executării citatei decizii și că Statul are exercițiul acțiunii în revendicare în cazul când ar putea dovedi că drepturile sale au fost vătămăte, în împrejurările în care executarea a avut loc, din examenul acelor împrejurări încă reese că acțiunea Statului e neîntemeiată. În adevăr, Statul a fost obligat prin acea decizie să parceleze și să dea efectiv în stăpânirea intimatului întinderea de teren revendicat. Justiția nici nu putea proceda altfel, deoarece atribuțiile comisiei de parcelare instituite în temeiul regulamentului din 1880 și a legii din 1882 fiind curmate prin îndeplinirea misiunii ce i se dăduse în această privire, și care conform art. 32 din legea dela 1882 consistă în acea de a măsura și parcela prin ingineri însărcinați de Stat pământurile recunoscute și delimitate în masă locuitorilor din fiecare comună, din categoria cărora făcea parte și intimatul, era rolul justiției de a se substitui căderilor acelei comisii și a decide dânsa executarea unei măsuri care nu se mai putea efectua de comisiune, în ce privește concretizarea dreptului de proprietate ne-

contestat al intimatului. Așa fiind, Curtea a determinat și întinderea și natura terenului ce se cuvenea intimatului, indicând totodată localitatea de unde să i se dea acest teren, așa cum însuși Statul de bună voie ar fi urmat să și îndeplinească această obligație. Nu se poate deci susține că decizia executată nu a avut de obiect un corp cert și determinat bine individualizat, pentru că era vorba de un teren de cultură din acele parcelate de Stat și care încă se mai găsește în posesia sa, teren asupra căruia executarea s'a putut înfăptui; că, prin urmare, condamnarea Statului în aceste condiții constituind o obligație de a preda, iar nu de a face, Statul putea fi constrâns la acestea pe calea executării silite, fără nici un inconvenient pentru dânsul, cel mult sub rezerva discuției dacă dispozitivul deciziei a fost executat conform cu termenii și spiritul ei, predându-se în adevăr intimatului un teren de cultură din acele desemnate de Curte. Nu se poate iarăși susține că determinarea terenului nu se putea face decât pe calea împărțelii, deoarece nu e vorba de un teren asupra căruia Statul ar avea un drept de coproprietate indiviză cu intimatul, ci mai mult de îndeplinirea unui mandat legal ce cădea în sarcina Statului de a parcela și intimatului întinderea cuvenită de teren, în localitatea respectivă, de natura și calitatea acelor ce s'au dat și celorlalți locuitori, ale căror drepturi fuseseră recunoscute de Stat.

Având în vedere că, pentru elucidarea și a acestui ultim punct s'a ordonat o cercetare locală în cauză, ascultându-se martori pro și contra, din depozițiile cărora se constată că, cu prilejul executării deciziei Curței, s'a dat în adevăr intimatului un teren de cultură ce fusese mai înainte dat în arendă și altor locuitori din comuna Calfa, situat la marginea pădurei, iar nu un teren de pădure inalienabil după lege, cum Statul pretinde, așa că alegațiunea sa e neîntemeiată și în acest punct.

Pentru aceste motive, suntem de opinie a se respinge opoziția Statului cum și acțiunea sa în revendicare ca neîntemeiată, neputându-se constitui un drept din propriul său refuz de a executa decizia Curței, care ca atare trebuie să și producă toate efectele sale legale, așa cum a înțeles însăși instanța care a pronunțat-o.

Semnați: G. Tanoviceanu, Corneliu Botez.